

KEMENESALJA

ESTI TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Előfizetés ára: Egész évre 8 korona,
korona, negyedévre 2 korona
Egyes szám ára darabonként 20

MEGJELENÉS HÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Dinkovics Nándor könyvnyomdája Cselekményen
szomszédos a szellemi részt illető közlemények
írások és megjelentetési pénzügyek.

A diplomácia.

Nemcsak azoknak kell tisztában lenniük a diplomácia fogalmával, akik államférfiak és politikusok, hanem nekünk is, akik nem politizálunk, akik azonban hazafias lelkesedéssel kísérjük figyelemmel az élet-halál harc eseményeit.

A diplomácia sohasem volt kedves intézménye a nagyközönségnek és bizony a sajtó is sok port vert el a diplomácián már a háború előtt is. Burokratikus, zárt és hideg testületnek tartja és tartotta mindenki, amely az élet valódi körülményeit nem ismeri. És lehet, sőt majdnem bizonyos, hogy ennek a közvéleménynek igaza van.

A zárkózottságnak, hidegségnek és a mindennapi élettel való távolalásnak a magyarázatát a diplomáciai kar összeállításában találjuk. A diplomácia ugyan terem valóban nagy tehetségeket, amilyen például Bismark, vagy Andrássy Gyula gróf volt, azonban a legfőbb szempont a diplomáciai kar összeállításánál mégis az előkelő származásra választékos modor. A mi diplomáciánkban előföltétel az, hogy az illető arisztokrata legyen. Németországban azonban már megkezdtek a diplomácia reformját. A reform diplomáciai testületben már igen sok a polgári

származású egyén, aki rendszeren érdemei elismeréséül kapja meg a nemesi

tükben is nemzetközi összeköttetések szerzésével foglalkoztak, akár mint vállalkozók, úgy, hogy éppen ezen összeköttetések folytán voltak alkalmasak diplomáciai pozíciókra és megbízásokra.

Annak, hogy a diplomatákat az arisztokraták közül válogatják ki, egyszerű oka az, hogy a diplomatáknak rendkívül sokat kell költenők fényűzéseikre. A diplomatáknak, mikor államaikat képviselik, rendkívül nagy összegeket kell reprezentációra (rangjukhoz méltó élelmódra) költenők és így csak

a magukéból pótolhatják az összegeket; mert bármily nagy is egy-egy diplomata reprezentációs jutaléka, az sohasem lehet elegendő. Polgári egyén azonban, aki munkája és nem birtoka jövedelméből él, nehezen jut abba a helyzetbe, hogy a fényűzési kiadásokat fődözni tudja. A német birodalmi gyűlésen még egyszer a háború előtt volt hosszabb vita erről, és akkor azt az indítványt terjesztették be, hogy a diplomatáknak annyi fizetést és reprezentációs költséget adjanak, hogy abból mindent fődözhessenek. Az indítvány célja az volt, hogy kevésbé dúsgazdag, de tehetséges emberek szintén lehetnek tagjai a diplomáciai karnak. Ez azonban ret-

tenesen nehéz, mert a diplomácia költségei így is nagyon megterhelik az állam költségvetését.

A diplomaták — már tudniillik a kiküldetésben levő diplomaták kétfélek. Konzulok és követek, illetőleg nagykövetek. A konzuloknak tisztán kereskedelmi szerepük van és csak ott vezetnek politikai missziót, ahol éppen követ, vagy nagykövet nincs, ami a legtrikább eset. A nagyköveteknek viszont első-sorban politikai működésük van, másodsorban azonban nemzetgazdasági munkát fejtenek ki. Tehát nemcsak például a kereskedelem terén, mint a konzulok hanem a közgazdaság minden ágában.

A most folyó háború fölvetelte azt a nagy kérdést, hogy a diplomáciát reformálni kell-e. Németországban már már most komolyan foglalkoznak ezzel a kérdéssel, de egyelőre nem tudják az irányt, amelyben elinduljanak. Hogy lesz-e a diplomácia reformjából valami, azt ma igazán nem lehet megállapítani; de azt mindenestre már ma megmondhatjuk, hogy a nemzetek jövő érintkezésének biztosítására a diplomácia valamilyen helyes irányú reformja nagyon üdvös volna. Ez pedig az államférfiak, a politikusok és a kormányok dolga lesz. Mi csak az események megfigyelői akarunk maradni ezután is.

T Á R C A.

Néhai Eberhardt Károly,

volt olasz tábornok.

Ura: Barabás György.

Történetkönyvünk bizonyítja, hogy husz-
szu évszázadok óta egyenes összeköttetésünk
volt az olaszokkal. Mikor a pogány magyar
nép a Megválto keresztje alá hajolt, Olasz-
országból jöttek az első hittérítők hazánk
földjére; majd meg olasz tudósok és műve-
szek nagy számmal siettek ide királyaink
meghívására, sőt a magyar királyi és főúri
csaladok rokonsági viszonyba léptek az olasz
királyi és főúri családokkal.

Olaszország viszont sokat köszönhet
nekünk, magyaroknak. Mindezt tudjuk a törté-
nélemből. Azt is tudjuk ma már, hogy 30
évi szövetség után az olaszok ellenünk for-
dultak. Nekünk köszönhetők emelkedésüket,
nagyhatalmi állásukat, gyarmataik legnagyobb
részét, köztük Tripoliszt és Kirenaikát; de az
angol, pénz és császári "örökök" kísérletének
nem tudtak (vagy nem akartak) ellenállani s
1915. május 26-án hadat üzentek nekünk.

Tizenegy hónapon át hitegettek azzal, hogy
semelegsek maradoak, Viktor Emáuel király
még győzelmeinket is kívánta ősz uralkodónk-
hoz intézett tavrátban.

Hanem az aptánt-hatalmak fényes ígé-
retei, a több milliárdos hadikölcsön és egy-
feszlett erkölcsű olasz irónak, a francia pénz-
zel megvesztegetett dr. Annunciának igaztá-
sai ellátortították őket. Salandra olasz mi-
niszterelnök és Sonnino külügyminiszter aján-
latára az olasz képviselőház és szenátus
ellenünk döntött, bár az olasz nép nem
kívánta ezt a szerencsétlen háborút.

Ezek után az ember elgondolkodik,
elmereng... Magam is bejártam annak ide-
jén a szép Olaszországuk egy részét s
éleken visszazemlekeztem Isonzó vidékére,
Monfalconera, Gradiskára, Görzre, a Garda-
tavara, Veronára, Vicenzara, Páduára, Velen-
cére stb. És amint így el-gondolkodom,
megjelenik lelki szemem előtt néhai **Eberhardt
Károly** volt olasz tábornok hatalmas alakja,
egykor az emigrációnak tagja, Kossuth Lajos-
nak híve és barátja.

A hetvenes évek közepén, szép nyári
napon reggel kissetkei ura-égi kocsi állott
meg lakasom előtt. Szokolczay Adolf volt
papai szentferencendi gvardián, házi-pap,

Eberhardt régi ismerőse levélkéjét adják át,
melyben Fölsöbúki Nagy Sandorné urinök
azt az üzenetét közli velem, hogy "azonnal
menjek Kissetkére ebédre, mert a kastélynak
igen nevezetes vendége van.

Beállítottam. Eberhardt Károly volt a
jeles és ritka vendég: nyugalmazott olasz tá-
bornok, széles mellén a legelőkelőbb rendje-
lekkel. Kölesönös megismerkedés után a
tábornok engem mindig "kollegá"-nak szólít-
tott. Észrevéven meglepődésemet, e szavakat
intézte hozzám: "Magyar tanító voltam, amire
mindig büszke voltam, az "vagyuk ma is..."
Soha el nem tudnám felelteni Eberhardt Ká-
rolyval való találkozásomat.

Eberhardt életéből Istenben boldogult
Nagy Sandorné uriaszony és néhai jó "Adolf
baci" tudott néhány adatot közölni, de töb-
bet jegyeztem ki Huttay Lipót dr. szép
tanulmányából, melyet ezéltől mintegy három
évtől írt. (Tudós Huttay akkor azt írta, hogy
E. K. tábornok hátrahagyott levéltára nemzeti
kincs, történelmi kultúrforrás és hogy a politikai-
lag, irodalmilag, történelmileg értékes hagyaték
legjelentősebb része: a Kossuth Lajosnak és
Ihász Daniellal való sűrű állandó levelezés
maradványai, melyeket ő — H. dr. — Eber-
hardt életrajzával ki fog adni. Hogy ez meg-
történt-e, nem sikerült eddig megtudnom.)

Zárszámadás.

A Kemenesaljai Takarékpénztár R. T. XXVI. évi rendes közgyűlését f. hó 12-én délután fél 3 órakor saját házában fogja megtartani. Az igazgatóság érdekelt ügyfeleinek az alábbi ismertetést adja:

Tisztelt közgyűlés!

Van szerencsénk a lefolyt XXVI. üzletévről jelentésünket beletjeszteni. Ezen üzletévre vonatkozó jelentésünk előterjesztésénél utalnunk kell ama nagy eseményekre, melyeknek immár több mint 18 hónap óta vagyunk tanúi. Megnyugvással állapíthatjuk meg, hogy a magyar közgazdaság az összes lényezők hazafias együttműködése révén ez id-ig helyét fényesen állotta meg. Ebben a tekintetben igen sokat köszönhetünk kedvező mezőgazdasági helyzetünknek, mely ha továbbra is így fog alakulni, nagyban hozzá fog járulni ahhoz, hogy hazánk közgazdasága a jelenleg pusztító háborúból nagyobb rázkódtatások nélkül kerülhessen ki.

A háborus állapotok közepette főgondunkat képezte a meglévő üzletek és vállalkozások gondos művelése, de különös tekintettel voltunk az általános érdekekre is, amikor a moratórium elrendelésekor belevádkoztunk minden megszorítás nélkül állottunk rendelkezésére.

Mind a három hadikölcsön kibocsátásánál mint hivatalos jegyzési hely, eredménnyel működünk közre. Szükségesnek véljük a tisztelt közgyűlésnek bejelenteni, hogy az I. kibocsátásnál 242 fél által K 478.400, II. kib. 205 fél által K 334.850, III. kib. 154 fél által K 277.850. Összesen: K 1.091.100 névértékű hadikölcsön jegyeztelt.

Hazafias kötelességünknek véltünk elegendő tenni azzal, hogy a 6%-os hadikölcsönből az I. kibocsátásnál 30.000 korona, a II. és III. kibocsátásnál 70.000 korona, összesen tehát 100.000 korona

névértékű kötvény jegyzésével gyarapítottuk értékpapír állományunkat.

Noha a hadikölcsön lebonyolítása következtében betétállományunkból mintegy fél millió korona vonatott el, intézetünkkel szemben megnyilvánuló fokozottabb bizalomnak jelét látjuk abban, hogy ennek dacára betétállományunk az előző év eredményéhez képest 244.551 K 14 f. emelkedést mutat.

A folyó világháború következtében a kölcsönügylet minden egyes ágánál kisebb nagyobb visszaesés állott be, mivel üzleltefeink a harctéren lévén, kölcsön megszavazására ritkán volt alkalomunk.

A nagymérvű betétállományunk kihelyezéseinek apadásáa következtében visszeszámított változó állományunkat teljesen visszafizettük.

Évi nyereségünk 1575.82 K-val kevesebb az 1914. évinél, mert értékpapír állományunkból ismét 860 K-át irtunk le, továbbá a Vöröskereszt egylet czellődömölki fiókjának, valamint a honvédelmi minisztérium Hadsegélyző hivatalának besesült, vak és nyomorék katonáink ápolására és segélyezésére és a felsőmagyarországi orosz invázió következtében elpusztult falvak újjáépítésére 1462 K 40 f-t adományoztunk.

Ezek előrebocsátása után a lefolyt üzletév forgalmáról a következő számadatokkal szolgálunk

Pénztárforgalom: Pénztárállomány az 1914. év végén K 29.016.18. Bevételek az 1915. év folyamán K 6.509.833.67. Összesen: K 6.538.849.85. Kiadások az 1915. év folyamán K 6.485.472.30. Pénztárállomány az 1915. év végén K 53.377.55.

Takarékok: Az 1914. év végén a betétállomány 952 könyvben K 1.367.703.89. Az 1915. év folyamán betéteket 332 könyvbe K 803.454.98. Összesen: K 2.171.158.87. Az 1915. év folyamán kivetett 62 könyvből K 558.903.84. Marad a betétek állománya 1915. végén 1222 könyv K 1.612.255.03. **Emelkedés: K 244.551.14.**

Váltók: Az 1914. év végén a váltótárca áll. volt 2592 drb. K 1.031.293.63. Az 1915. év folyamán beszámítottakat 6000 drb. K

2.508.751.91. Összesen: K 3.540.045.54. Az 1915. év folyamán beváltott 6710 drb. K 2.642.779.94. A váltótárca állománya az 1915. év végén 1882 drb. K 897.265.60. **Apadás: K 134.028.03.**

Jelzálogkölcsönök: Az 1914. év végén az állomány volt 428 drb. K 816.400. Az 1915. év folyamán folyósított 7 drb. K 32.280. Összesen K 648.680. Az 1915. év folyamán visszafizetett 45 drb. K 78.392. Összesen az 1915. év végén 390 drb. K 570.288. **Apadás: K 46.112.**

Polyonnamia kölcsönök, értékpapír és jelzálog fedezet mellett: Az 1914. év végén lévő állomány K 145.330.87. Az 1915. év folyamán kifizetett K 2.916.521.12. Összesen K 3.061.851.99. Az 1915. év folyamán visszafizetett 2.784.866.69. Állomány az 1915. év végén K. 276.985.30. **Emelkedés: K 131.654.43.**

Összámított váltók: Az 1914. év végén lévő állomány 214 drb. K 128.836. Az 1915. év folyamán igénybevételeit 329 drb. K 205.766. Összesen: K 334.602. Az 1915. év folyamán visszaváltott 543 drb. K 334.602. Állomány az 1915. év végén K.

A tiszta nyereség felosztására a felügyelő-bizottsággal egyetértőleg és az alapszabályok 46. §-a értelmében a következő indítványt terjesztjük elő:

Az 1914. évi nyereség áthozat K 890.61. Az 1915. évi tiszta nyereség K 35.436.90 — K 36.327.51. Az alapszabályok 46. §-a szerint a folyó évi tiszta nyereségből K 35.436.90. Levonva az intézeti ház értékeiből leírást K 2.000. — A fennmaradó K 33.436.90 után

fordítottassék:

10%, a tartalék alap gyarapítására K 3.343.69. 10% az igazgatóság jutalékára K 3.343.69. 4% a felügyelő-bizottság jutalékára K 1.337.48. 3% a tisztviselők jutalékára K 1.003.10 1200 drb. részvény után osztalékul a 8 K 9.600. — A tartalék alap külön-gyarapítására K 11.637.31. A nyugdíj alap gyarapítására K 2.000. — Jöteknycélsz az igazgatóság belátása szerint elosztva K 400. — Az 1916. évi tiszta nyereség K 1.662.24. Összesen: K 34.327.51. Hozzáadva a fent leírásra szánt K 2.000. — A felosztott évi nyeresemen K 36.327.51.

Ezen indítványunk elfogadása esetén az intézeti ház 2.000 K. leírása után 32.000 koronában, nyugdíjalapunk 2.000 K. hozzáadása után 18.000 koronában, rendes tartalékalapunk pedig

Eberhardt Károly 1825-ben született Pápcócon, Vas vármegyében. Tanítószkodott Kajaron, majd a későbbi években a városi tanárnak csapott tól. A szabadságharcban kapitányságig vitte, majd zászlóaljparancsnok lett Guyon hadosztályában. Világos után Törökországba került. Az oszmán hadseregben főtisztí rangot nyert s mint ilyen résztvett a krími hadjáratban. 1859-ben Kossuth Olaszországba hívta, hogy vegye át a magyar légő egyik zászlóaljának parancsnokságát, mint őrnagy. Eberhardt szívesen a meghívást teljesítette. A zürichi béke következtében a turáni kormány Eberhardtot várakozási állományba helyezte, mint gyalog-sági őrnagyot. Később olasz tábornokságig vitte. Lejőesebb tettei e minőségben: Szicília pacifikációja és hogy Garibaldit Aspromontánál megállítván, ezt Róma elfoglalásában meggyatolta.

Eberhardt a legelőkelőbb olasz rendjelekkel díszesen, mint olasz királyi tábornok vonult nyugalmába 1868-ban. Visszatért Magyarországra, a veszprémmegyei Gecse községébe. Itt ugyanhev-évig merengett gyönyörű élete emlékei és osztozott boldog agykora csöndes dertjében nevével Tischner Krisztinával, kit mint elfranciáskodott német hölgyet

még Törökországban vett nőül. A tábornok meghalt 1906. december 8-án 81 éves korában. Ott nyugszik első nevével együtt a gecsei csöndes falusi temetőben.

Érdekes, hogy a világhírű Vámbéry Ármín 1857. tavaszán, 25 éves korában került Konstantinápolyba és a kezdeti nehézségeinek leküzdésében gondviselészerűen találkozott Eberhardttal, akinek köszönte, hogy hazitanitóságot nyerhetett Huszsein Daim basánál, amit Vámbéry sajátkezü leveleiben hálásan bizonyított s melyben a többi közt azt írja Eberhardtnak, hogy az volt *oskolójának kezdete*, az a fő legyver, mellyel magát később messze és veszedelmes utjai vedhete.

Reisinger Gyula fővárosi iskolaiigazgató később kedvesen írt Eberhardtról egyet-mást, aki a tábornokkal gyakrabban tarsalgott, minthogy ez a tanítóörököt szerette fölkeresni. Vidám kedélyű volt a tábornok bácsi. Gecsen szerény kis házikóját is gyakran kereste föl a környék fiatalága és uri közönsége.

Életének vége fele nőtestvérének leányát, Nagy Marikát, aki cinkotai nótanító, leányának fogadta. Erte élt s az ő nevelését tűzte ki céljának. Bizonyos, hogy a hős tábor-

nok sohasem tagadta meg tanító voltát, sőt büszkén emlegette azt s utolsó percéig is annak vallotta magát. Nagy méltósága mellett sem fordult el egykori pályatársaitól, hanem példás kartársi viszonyt tartott fenn velük. Így jutottam én is meleg barátságba és nagy lelki örömet érezek most is, mikor kegyelettal adózhatok emlékeimre. (A tábornok bácsi-val utóbb még háromszor találkoztam, egyszer Pápan, kétszer Veszprémben.)

Az olaszok most ellenünk harcolnak. Megfeledektek azokról a magyarokról, akiknek oly sokakat köszönhettek. Az önzők, a hátlatlanok, a piszkos jelleműek!

Eberhardt Károly volt olasz királyi tábornok, a magyar ember, a gecsei temetőnek egyszerű vadvirágos sírjában alszik... ő mar nem látja, nem hallja, nem tudja, hova, mivé fajult az olasz...

Mi magyarok azonban a nagy, a rajongó magyarok, aki egyszerű sorból a tábornoki méltóságig küzdötte föl magát, gyujtsuk meg e nehéz napokban a kegyelet mécsesét sírja fölött s tanuljunk tőle honszerelmét, kitartást, haladásra való törekvést, kötelességtudást, és életpályának szeretetét!

14.981 K hozzáadása után 82.000 koronában fog szerepelni.

Az alapszabályok 38. §-a értelmében kérjük a tisztelt közgyűlést öt felügyelő-bizottsági tagnak egy évre választás után leendő belölését és úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő-bizottságnak s a tisztviselőkné a felmentvényt megadni méltótlanságuk.

Czellödömök, 1916. január 23-án.

Az igazgatóság:

Pálinkás Géza s. k.
elnök.

Dr. Borsics Béla s. k., Bajtós János s. k., dr. Esső Imre s. k., Günsberger Ignác s. k., Prinz Ferenc s. k., Szabó József s. k., Szabó Péter s. k., Balassa István hadbazonult, igazgatósági tagok.

H I R E K.

Gyertyászentelő. Szerdán volt Gyertyászentelő Boldogasszony napja, mely alkalommal a szokásos gyertyászentelés történt a plébánia-templomokban. Czellödömökön délelőtt 9 órai kezdettel Bán János plébános végezte a szertartásokat s utána az ünnepélyes szentmisét.

Batthyány Lajos gróf v. b. titkos tanácsos a Nemzeti Kaszinóban. Az ország legelőkelőbb társadalmi egyesülete, a Nemzeti Kaszinó, jan. 30-án tartotta évi rendes közgyűlését, amely iránt a rendesnél is nagyobb volt az érdeklődés, mert betöltésre került a Széll Kálmán helyettes igazgató helyére.

egyik igazgatói tisztség is. A választás eredményét a ma, február 6-án tartandó hitelesítő közgyűlésen hirdetik ki s ugyancsak ekkor fog elhangzani a Szechenyi emlékeszéd is, melyet Raday Gedeon főispán fog előmondani (és nem tartani). Ezen a jan. 30-dikán tartott beszámoló és választóközgyűlésen Edelsheim Gyulai Lipót gróf igazgató ajánlatára előnök Batthyány Lajos gróftól kérték föl, aki az elnöki széken gyönyörű kegyelmes szavakban emlékezett meg Széll Kálmánról, a kaszinó elhunyt igazgatósági tagjáról.

Vöröskeresztes kitüntetés. Ferenc Salvator főherceg dr. Rizler Kornele né Herteleny Mária né, Herteleny Gyula magyarjencsi földbirtokos leányának, a komáromi Vöröskereszt-Egyesület fapolonőjének, a katonai egészségügyi ápolás terén teljesített szolgálatai elismerésül a Vöröskereszt hadiékitüntetés másodosztályú díszjelvényét adományozta.

Bauer János sárvári szolgabíró, ki korábban Czellödömökön volt közigazgatási gyakorló s. k. mar az első mozgósításkor bevonult katonai szolgálatra, a harcstéren lábába lövést kapott és most a szatmári korházban ápolják. Állapota, mint értesülünk, nem ad aggodalomra okot, amit ismerői és jobarájai bizonyára szívesen vesznek tudomásul.

Változások a katonai iródkönyvekben. A hadvezetőség intézkedése következtében azok az iródkönyvek, akik eddig a katonai iródkönyvekben teljesítették szolgálatot és akik a hadiszolgálatra, alkalmasok, a hivatalos iródkönyvből kiemelik és a frontra küldik. Hogy ez a számadék kivihető legyen, a hadvezetőség tekintetben is rendelkezett, hogy azok a harcvezetési iródkönyvek alkalmasok, akik mint iródkönyvek használhatóknak látszanak, az iródkönyv szolgálatra kiképeztesse, hogy a hadbavonulók helyét elfoglalhassák. Ez a kiképzés körülbelül hat-hét hétig tart, amiből az is következik, hogy két hónap múlva már a mostani iródkönyv a lövészárkokban találhat helyét.

A buszról, kukoricáról, meg a kenyérről. (A belügyminiszter határozata.) A buszának engedelmel nélkül való szállítása esetén a gabona elkobzása nem mondható ki. — A terhelt ama cselekménye, hogy az eltitkolt kukoricamennyiség szállítása közben a főszozabíró fölszólítására a valódi mennyiséget nem tartja föl, az 1915. évi 240. M. E. rendelet alapján nem büntethető. — Gabonakészlet eltitkolása esetén az ellenőrző közegek a készletet pontosan meg kell mérniük. — A pék a kenyeret a gyári árakkal szemben négy fillérrel magasabb áron árulhatja.

Utószorozások. A vármegye alispánja a cs. és kir. hadkiegészítő parancsnoksággal egyetértőleg az 1916. évben megtartandó utószorozásokat február 21. április 20. június 20. és augusztus 21. napjára tűzte ki az eddig szokott helyiségben délelőtt 9 órai kezdettel. Az alispán utasította a járási főszozabírákat, hogy a járásaikban találhat utószorozás alá jövő férfakat lehetőleg teljes számban rendeljék be a februári utószorozásra.

Vasutások tanácsolója. Szerdán este volt a múlt számunkban is említett teaestély, melyet jólékonycsára a helybeli vasutások rendeztek a Griff szállodában. Megelőzőleg mozi-előadás volt, felolvasás kíséretében. A műsor annyiban változott, hogy miután Montenegro képeit a rendezőség nem kaphatta meg helyette Törökország nevezetességeit mutatta be. A közbeszó szöveget Tóth N. a kecskeméti színház volt tagja töltötte ki részint aktualis, részint humoros előadásaival. Az estély szépen lezajlott a jólékonycsára.

Iráskodás gyermekek kertészkedése. Nem is, faluban vagy kisvárosban. A főváros mutal erre példát. Önnét írják: A székesfővárosban a gyerekek kertészkedésére nagy tanuló az elmúlt tanévben 140 holdnyi parlagon heverő területet műveltek meg. Több mint kétezer tanuló vett részt ebben, a szakkörök bámulatát is kiérdemelt kertészkedésben. Az eredmény nemcsak legnagyobb elismerése volt az oktatók és tanulók között, hanem fontos közgazdasági célt is szolgált s mindenesetre a városi szegény lakosság élelmézéséhez hozzájárult. Egész-egység hatása pedig kétségtelen.

Habaru idején a vidéki, különösen a falusi iskolásgyermekek legnagyobb része otthon, szülői gazdaságában van a mezőn elfoglalva; de békés időben joggal megkívánható, hogy ők is részesüljenek tervszerű, rendes iskolai oktatásban.

Kitüntetés. A magyar királyi államvasutak igazgatósága kiváló szolgálatainak elismerésül Simo Mátyás czellödömöki segédmozdonyvezető díszéretben és pénzbeli jutalomban részesítette.

Figyelem! Megírjuk, hogy március 5-ikére országos állattenyésztő értekezletet hívtak össze. Az értekezlet élé Pirkner János legutóbbi előadása alapján a többi közt javaslatot fogunk terjeszteni az állattenyésztők nagyszabású kongresszusáról és az állattenyésztők közéletéről. — A hivatalos lap rendeletet közöl, amely a rézmozsarak bevélti árát újból szabályozza. A mai rendelet, a szeptember 25-iktől eltérően, kilométer 2.50 koronában állapítja meg a sárgarézmózsár és mózsártörő árát.

A halásznai jog védelme. A hivatalos lapban ma között rendelet szerint annak, aki halásznai jogot jogosult, tilos fogásra kész állapotban levő halásznai eszközzel a víz partján vagy a vízen bármiféle vízijárművön (hajó, tutaj, csónak stb.) közlekedni, vagy ilyen eszközt a víz partján, vagy a vízen levő bármiféle vízijárművön (malom, uszoda stb.) tartani. Aki e tilalmat megszegi, kihágást követ el és huszonöt koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Egyházi hírek. Csak nemrég kövöltök, hogy gróf Mikes János megyéspüspök a keme-nesszentpéteri plébánia adminisztrálásával Beer Károly nyug. cs. és kir. katonai lelkész tanárt bízta meg Beer az adminisztráció alól fölmentését kérve (helyét el sen foglalta), helyette Baranyai Károly kemenesszentpéteri püspököt küldte ki a főpásztor a pályázati idő tartására.

Az ikervári gyermekek éneke. Horváth György ikervári igazgatótanító Barabás György nyu. igazgatóhoz Sárvarra megküldötte az ikervári gyermekek háborus énekét, mely a Gyulaháza vadászó Nimródoknak annyira megtetszett, hogy azt a Sárvari Járási Hirlapba is közölték. A csinos ének szövegét mi is itt adjuk:

Fogjunk kezét, fogjunk fegyvert
Ült a nagy ora,
Mindnyájunknak el kell menni
A leszámolóra!

A Kárpátok bérceinél
Dől el a nagy csata:
Hogy magyar lesz-e vagy muszka
Árpád apánk hona?

Muszka medve, ravasz angolus
Mit akartok hitvány?
Makarons hitvány táján,
Majd észre térítünk!

Gyilkos Petár kerülheted
Az egész világot,
Nem-hordhatod-seha-többé
Véres koronádat.

Montenegrói Nikita
Főnyergelt egy kécskét,
Azon akarta ellenünk
Vezetni seregét.

De a kecske levettette
Hogy egy nagyot nyektent,
Isába szállt batorsága
S lerakta a fegyvert.

Ne féljünk, mert a jó Isten
Nem hagy el bennünket,
Bátran küzdve vivjük a most
Végső győzelmünket!

Magyar vagyok, magyarnak szült
Engemet az anyám,
Érted élek, érted halok
Drága, kedves Hazám!

A Gellérthegy történelméről. Hogy miért nevezük a régi Kelenbhegyet Gellérthegynek, azt az iskolásgyerekek is tudják. Sokszor és sokan utaznak vidékre Budapestre, meknek a híres hegyet, de kérdezzék meg akarcsak a budai járó kelő embereket, egyebet Gellért püspök történetéről ők sem tudnak mondani. Ilk hát legalább, hogy a hegyről ennyit tudjunk: A Gellérthegyen 1813-ban eszilagvizsgáló intézet építését kezdte meg, az épület 1815. október 15-én avatták föl. Az intézet 1840-ig folytatta tudományos működését. A szabadságharc leverése után az osztrák kormány erdőnt (citadellát) emelt a Gellérthegyen. 1900-ban a főváros a katonai kincstártól megváltotta a citadellát és azt harcokptelen állapotba helyezte. A mint ebből látható, Mátyás királyt nem kiálthatták kiott királlyá. Mátyás királyt a köznemesek 1458. január 24-én a Duna jégén választották meg királynak.

Érdekes megállapítás. Bartha József dr. budapesti ügyvéd, a közös hadügyminiszteriumban beosztott főhadnagy megállapította, hogy hadifoglyaink száma háromszorosa a békeleltámszám állományának és hogy tavaly a hadifoglyok munkája révén 320 millió korona folyt be, amivel szemben azonban megszámlálhatatlan milliókba kerül a foglyok eltartása.

